

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/204/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212221171
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4212221171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Profidebt Slovakia, s.r.o., IČO: 35 925 922, so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o. so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 36 857 033, proti odporcovi: X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., I. XXXX/X, o zaplatenie 328,48 Eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 8C/69/2013-35 zo dňa 17. apríla 2013 - v jeho zamietajúcej časti a v časti výroku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, v zamietajúcej časti výroku a v časti výroku o náhrade trov konania účastníkov p o t v r d z u j e .

Odporcovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 9,29 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 1.4.2008 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh vo zvyšku v časti o zaplatenie sumy 319,19 Eur s príslušenstvom zamietol. Zároveň určil, že zmluvná podmienka dojednaná medzi Telefónica O2 Slovakia s.r.o. a odporcom v Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 4.1.2008, uvedená v bode 2. 3 je ako neprijateľná neplatná.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 4, § 39, § 517 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka /ďalej len OZ/, § 3 Nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z., § 544 ods. 1, 2, § 2 písm. a, b Zák. č. 250/2007 Z. z., § 43 ods. 1, 2, 3 písm. c/, ods. 5, § 42 ods. 1, písm. c/ Zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, ako aj zisteným skutkovým stavom veci, na základe ktorého dospel k záveru, že návrh navrhovateľa bol čiastočne dôvodne podaný.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa Telefónica Slovakia, s.r.o. / ďalej len navrhovateľ/ uzatvoril s odporcom dňa 4.1.2008 Zmluvu o pripojení v znení Dodatku k zmluve o pripojení. Navrhovateľ v postavení predávajúceho sa zaviazal poskytovať odporcovi telekomunikačné služby a odporcovi vznikla povinnosť poskytovať úhradu za poskytnuté služby. Odporca za poskytnuté služby riadne a včas neplatil, čím sa dostal do omeškania a vznikol mu dlh na poskytnutých službách vo výške 9,29 Eur na hovornom. Navrhovateľ si v súvislosti s porušením tejto zmluvnej povinnosti zo strany odporcu uplatnil voči odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 319,19 Eur.

Súd prvého stupňa poukazom na vykonané dokazovanie, najmä s poukazom na predmetnú zmluvu o pripojení v znení dodatku a Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona

Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Telefónica O2 Slovakia, s.r.o. /ďalej len VP/ dospel k záveru, že návrh navrhovateľa bol dôvodne podaný len v časti o zaplatenie dlhu odporcu na poskytnutých službách a to na hovornom vo výške 9,29 Eur s prísl., v ktorej časti návrhu vyhovel. Návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie sumy 319,19 Eur s prísl. titulom zmluvnej pokuty zamietol ako nedôvodne podaný s tým, že zároveň určil dojednanú zmluvnú podmienku v bode 2.3. Dodatku zmluvy o pripojení za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti dôvodiac tým, že táto dojednaná zmluvná podmienka jednoznačne poškodzuje spotrebiteľa tým, že nezohľadňuje dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy, ani iným hľadiskom neodstupňuje výšku zmluvnej pokuty, napr. výškou nedoplatku, avšak od odporcu ako spotrebiteľa a od ostatných spotrebiteľov sa požaduje zaplatenie zmluvnej pokuty v celej výške. Dôvodil ďalej tým, že pri uzatvorení predmetnej zmluvy o pripojení v znení dodatku bol použitý štandardný formulár s vopred určenými podmienkami, obsahom a spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah, ktorá skutočnosť je zvýraznená i použitím nevýrazného malého písma na predtlačí a výška zmluvnej pokuty je určená bez ohľadu na výšku záväzku spotrebiteľa. Poukázal tiež na to, že tá skutočnosť, že dodávateľ poskytuje možnosť nadobudnutia mobilného telefónu za akciovú cenu, pri využívaní určitého programu poskytovania služieb, bez reálnej možnosti spotrebiteľa už v čase uzavretia zmluvy poznať skutočný obsah benefitu ponuky dodávateľa, vnáša značný nepomer do tohto právneho vzťahu, majúci dopad aj na vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu. Skutočnosť, že dodávateľ má zverejnený cenník služieb na internete, resp. že je dostupný v jeho predajni, súd nepovažoval za reálnu možnosť pre spotrebiteľa oboznámiť sa s obsahom benefitu ponúkanej akcie, keď bežný spotrebiteľ jazyku týchto ťažko môže rozumieť, keďže v nich dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len OSP/ tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania pre čiastočný úspech oboch účastníkov v konaní.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ v jeho zamietajúcej časti a v časti určenia neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu v zamietajúcej časti a vypustí výrok rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia neplatnosti zmluvných podmienok. Dôvodil tým, že medzi účastníkmi bola uzavretá dňa 4.1.2008 zmluva o pripojení, na základe ktorej došlo k zriadeniu dohodnutého telefónneho programu, čím vznikla navrhovateľovi povinnosť poskytovať telefonické pripojenie a súvisiace služby v zmysle dohodnutého programu a právo na zaplatenie ceny za poskytované služby v zmysle cenníka a odporcovi vznikla povinnosť platiť cenu za poskytované služby v zmysle cenníka spolu s právom na poskytovanie telefonického pripojenia a súvisiacich služieb zaradených do dohodnutého programu. Na základe dodatku k zmluve o pripojení bol odporcovi poskytnutý za zvýhodnenú kúpnu cenu 1,-Sk mobilný telefón a súčasne poskytnutý benefit v podobe zvýhodnených volaní v zmysle čl. 1. 3 písm. a/ dodatku. Namietal, že súd pri hodnotení zmluvnej pokuty postupoval v rozpore s podstatou spotrebiteľského práva, neposúdil náležite všetky okolnosti dojednania zmluvnej pokuty, nesprávne vyložil, aplikoval označené zákonné ustanovenia. Zdôraznil, že v danej právnej veci sa odporca zaviazal, že zmluvu uzatvára na dohodnutú určenú dobu. V dôsledku tohto rozhodnutia mu vznikli aj záväzky, o ktorých vedel a to povinnosť platiť za poskytované služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu dohodnutú dobu. Mal za to, že posudzovanie výšky zmluvnej pokuty nepostačuje na komplexné posúdenie dojednania o zmluvnej pokute. Poukázal na to, že zmluvná pokuta smerovala k dodržaniu dohodnutej doby trvania zmluvy a zabezpečovala tak dodržanie účelu zmluvy a jej ekonomického charakteru pre obe strany. Tak, ako odporca očakával splnenie zmluvy - poskytovanie služieb podľa zmluvy, mobilného telefónu za zvýhodnenú cenu, dohodnuté benefity, aj navrhovateľ očakával dodržanie dvoch základných a jediných povinností odporcu a to platiť dohodnutú cenu a dodržať dobu, na ktorú bola zmluva uzavretá. Nezaplatením svojich záväzkov tak odporca dosiahol v konečnom dôsledku stav zániku zmluvy o pripojení, čo je v rozpore s tým, čo deklaroval svojím podpisom. Ani zmluvná pokuta vo výške určenej ako neprimeraná nebola pre odporcu dostatočnou motiváciou pre dodržanie zmluvy. Súd nedostatočne posúdil dojednanie o zmluvnej pokute aj z hľadiska funkcií tohto ustanovenia. V prvom rade je jeho zmyslom predísť porušeniu zmluvy. Odporca svoje povinnosti nerešpektoval, keď dodržiavanie zmluvných záväzkov predstavuje základnú zásadu platiacu

aj pre spotrebiteľov. Na to, aby sa odporca snažil dodržať zmluvu teda nemali vplyv nielen uzavretá zmluva a v nej dohodnutá doba viazanosti, ani základná povinnosť dodržiavať zmluvné záväzky, ale ani zmluvná pokuta. V tomto smere sa súd správaním odporcu nezaoberal a v odôvodnení rozsudku bez relevantného posúdenia veci sa zaoberal len neprimeranosťou výšky zmluvnej pokuty.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd /§ 10 ods.1 OSP/ preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods.1 a § 214 ods.2 OSP a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odôvodnenie jeho rozhodnutia je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje v odôvodnení rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods.2 OSP.

Podľa § 2 písm. a/ Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti,

Podľa § 3 ods.3 Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 4 ods. 6 Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ak sa zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom uzatvára písomne a obsahuje ustanovenia, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah, predávajúci je povinný zmluvné podmienky formulovať zrozumiteľne. V pochybnostiach platí výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, ibaže súlad týchto podmienok so zákonom je predmetom kontroly orgánu dozoru.

Podľa § 52 ods.1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods.1 prvá veta OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k/ OZ).

Podľa § 53 ods.2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods.3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Odvolačný súd zhodne ako súd prvého stupňa v danej právnej veci dospel k záveru, že v danej právnej veci sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu. Predmetná zmluva o pripojení v znení dodatku je zmluvou občianskoprávneho charakteru, uzatvorená podľa zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, teda odporca ako spotrebiteľ má právo podľa § 3 ods. 3 Zák. č. 250/2007 Z. z. právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ako aj podľa § 52 a nasl. OZ, pričom je potrebné mať za to, že vzťah medzi OZ a Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, Zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že predmetná spotrebiteľská zmluva o pripojení v znení dodatku, ktorej súčasťou boli VP, nesmie obsahovať neprijateľné podmienky, spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Neprijateľnou podmienkou bola práve neprimerane vysoká suma sankcie za nesplnenie záväzkov v zmluvnej pokute.

V danej právnej veci však ustanovenie dodatku zmluvy o pripojení v bode 2.3 obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu a to z dôvodov, ktoré podrobne konkretizoval súd prvého stupňa, na ktoré dôvody poukazuje odvolací súd ako na svoje vlastné a opakovať ich nebude s poukazom na § 219 ods.2 OSP, preto bolo potrebné posúdiť za neprijateľnú podmienku zmluvnú podmienku uvedenú v bode 2.3 dodatku zmluvy o pripojení v znení uvedenom vo výroku napadnutého rozsudku a určiť ju za neplatnú vo výroku napadnutého rozsudku, pretože odporca ako spotrebiteľ mal možnosť sa s predmetnou písomnou zmluvou v znení dodatku oboznámiť pred podpisom zmluvy, avšak nemohol ovplyvniť jej obsah a táto zmluvná podmienka spôsobila jeho menej priaznivejšie postavenie. Teda priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky, pokiaľ ide o dohodnutú zmluvnú pokutu, by bolo v rozpore so zákonom.

Odvolačný súd tiež uvádza, že zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno moderovať z dôvodu jej neplatnosti.

Predmetná zmluvná podmienka je pre rozpor s § 53 OZ absolútne neplatná, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná.

Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti a v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP.

Odvolačný súd rozhodol o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a odporcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.